

Bibliotheek
Proefstation
Naaldwijk

A
06
S
89

cb

BIBLIOTHEEK
STATION VOOR TUINBOUW
ONDER GLAS TE NAALDWIJK

PROEFSTATION VOOR TUINBOUW ONDER GLAS TE NAALDWIJK

kropsla

vroege herfstteelt 1984

rassenproef 1e beoordeling

R.I.V.R.O.

ir.J.H.Stolk & A.B.Jansen

Respectievelijk:

Rijksinstituut voor het rassenonderzoek van cultuurgewassen
(gedetacheerd op het Proefstation te Naaldwijk)

en

Proefstation voor Tuinbouw onder Glas te Naaldwijk

Niet voor publikatie

Internverslagnr.177

2211329

A
16
S
86

INHOUD

Tabel

Proefopzet

Proef- en proefveldgegevens

1

In de proef opgenomen rassen

2

Waarnemingen

Toelichting bij de tabellen.

Samenvatting van de beoordelingen in cijfers door de commissie

3

Samenvatting van de beoordelingen in cijfers door de overige beoordelaars

4

Samenvatting van de beoordelingen in procenten hoger dan of gelijk aan het gemiddelde van het standaardras, gegeven door de commissie

5

Samenvatting van de beoordelingen in procenten hoger dan of gelijk aan het gemiddelde van het standaardras, gegeven door de overige beoordelaars

6

Overzicht van het gewicht in kg/100 stuks en het percentage afval van het totale gewicht

7

Samenvatting van de gemaakte opmerkingen

8

Proefopzet

In de vroege herfst van '84 werden 9 nieuwe kropslarassen op hun
gebruikswaarde voor de praktijk beproefd.

Salina en Sitonia werden als vergelijkingsrassen
aan de serie toegevoegd.

De proeven lagen in tweevoud op de bedrijven van :

- dhr. Boekestijn te 's-Gravenzande (=Gr1.)
- dhr. Keyzer te Maasland
- dhr. v.d. Hout te 's-Gravenzande (=Gr2.)

Tabel 1. Proef- en proefveldgegevens.

	's-Gravenz.1	Maasland	's-Gravenz.2
aantal pl/veld	72	72	72
plantafstand	23*20 cm	23*20 cm	23*20 cm
veldgrootte	3.3 m ²	3.3 m ²	3.3 m ²
zaaidata	16-08-84	10-08-84	22-08-84
plantdata	25-08-84	29-08-84	05-09-84
beoordelingsdata	08-10-84	08-10-84	18-10-84
oogstdata	08-10-84	08-10-84	18-10-84

Waarnemingen

De waarnemingen zijn gedaan door vertegenwoordigers van de deelnemende zaadbedrijven, de tuinders, de N.A.K.G., de gewasspecialist van het Proefstation te Naaldwijk, de voorlichtingsdienst en medewerkers van het Gebruikswaarde-onderzoek.

In het oogstbare stadium werden er cijfers gegeven voor:

- hartvulling**
- omvang**
- aanslag**
- graterigheid**
- kleur**
- gebruikswaarde**

De cijfers werden gemotiveerd door opmerkingen.

De resultaten van het e.e.a. staan in de volgende tabellen.

Toelichting bij de tabellen.

Cijfers: hartvulling	4 = te weinig	8 = ruim voldoende
omvang	4 = te klein	8 = groot
aanslag	4 = zeer veel	8 = zeer weinig
graterigheid	4 = te graterig	8 = erg gesloten
kleur	4 = donker	8 = licht
gebruikswaarde	4 = slecht	8 = goed

L = vergelijkingsras Sitenia Salina
M = vergelijkingsras Salina Sitenia
GR.1 = 's-Gravenzande 1
GR.2 = 's-Gravenzande 2
M. = Maasland.
Gem. = Gemiddelde van de proefplaatsen.

I en II zijn de verschillende parallellen.

- = Resistant
+ = Vatbaar.

Tabel 3. Samenvatting van de beoordelingen in cijfers door de commissie.

	OHVANG				HARTVULLING				AANSLAG			
	GR.1	M.	GR.2	Gem.	GR.1	M.	GR.2	Gem.	GR.1	M.	GR.2	Gem.
A	8.1	7.4	7.4	7.6	5.3	6.2	6.4	6.0	5.5	5.3	6.1	5.6
B	7.7	7.2	6.6	7.2	5.4	5.8	6.8	6.0	5.9	4.7	5.7	5.4
C	7.5	7.3	6.9	7.2	6.9	6.3	7.0	6.7	6.1	4.4	4.8	5.1
D	6.3	5.9	5.4	5.9	5.9	5.9	5.4	5.7	5.9	6.1	7.3	6.4
E	7.6	6.7	7.6	7.3	6.5	7.5	7.2	7.1	6.4	6.4	6.6	6.5
F	7.4	7.2	7.5	7.4	5.7	6.2	6.1	6.0	5.7	5.0	6.3	5.7
H	6.9	6.1	6.8	6.6	7.6	7.5	7.6	7.6	6.5	6.4	6.7	6.5
J	6.7	6.2	6.2	6.4	5.6	6.5	6.0	6.0	6.7	6.3	6.3	6.4
K	6.3	5.5	6.2	6.0	7.1	7.0	7.1	7.1	6.5	6.4	7.4	6.8
Gem.	7.2	6.6	6.7	6.8	6.2	6.5	6.6	6.5	6.1	5.7	6.4	6.1
L	7.6	7.1	7.0	7.2	6.4	6.4	6.6	6.5	5.2	4.7	4.7	4.9
M	6.6	5.9	6.6	6.4	5.2	5.7	5.7	5.5	7.1	6.1	7.2	6.8
Gem.	7.1	6.5	6.8	6.8	5.8	6.1	6.2	6.0	6.2	5.4	6.0	5.8

	GRATERIGHEID				KLEUR				GEBRUIKSW.			
	GR.1	M.	GR.2	Gem.	GR.1	M.	GR.2	Gem.	GR.1	M.	GR.2	Gem.
A	4.7	5.0	5.3	5.0	7.5	7.5	7.6	7.5	4.3	5.0	5.5	4.9
B	4.8	4.4	4.6	4.6	6.3	6.3	5.6	6.1	4.2	4.3	4.5	4.3
C	4.9	3.9	5.1	4.6	5.8	5.6	5.1	5.5	5.0	3.7	4.0	4.2
D	6.0	5.6	6.9	6.2	6.9	6.8	6.6	6.8	5.2	5.3	4.6	5.0
E	5.5	5.7	6.5	5.9	7.9	7.6	8.2	7.9	5.6	5.8	4.8	5.4
F	5.2	5.2	6.1	5.5	6.8	6.9	7.1	6.9	4.0	4.9	4.4	4.4
H	6.1	5.9	6.5	6.2	7.6	7.1	7.0	7.2	6.7	5.6	6.6	6.3
J	5.2	5.4	5.4	5.3	6.3	6.4	6.1	6.3	5.2	5.3	5.2	5.2
K	6.5	5.8	6.9	6.4	6.4	6.1	6.1	6.2	6.5	5.0	6.0	5.8
Gem.	5.4	5.2	5.9	5.5	6.8	6.7	6.6	6.7	5.2	5.0	5.1	5.1
L	4.2	3.9	5.0	4.4	6.0	5.9	5.0	5.6	4.1	4.2	4.5	4.3
M	5.9	5.8	5.8	5.8	6.6	6.9	6.9	6.8	5.6	5.1	5.7	5.5
Gem.	5.1	4.9	5.4	5.1	6.3	6.4	6.0	6.2	4.9	4.7	5.1	4.9

Tabel 4. Samenvatting van de beoordelingen in cijfers door de overige beoordelaars.

	OMVANG				HARTVULLING				AANSLAG			
	GR.1	M.	GR.2	Gen.	GR.1	M.	GR.2	Gen.	GR.1	M.	GR.2	Gen.
A	7.3	7.4	7.0	7.2	4.7	5.9	5.9	5.5	5.7	5.8	5.9	5.8
B	7.1	7.3	6.4	6.9	5.3	5.5	6.3	5.7	6.0	5.3	5.4	5.6
C	7.0	7.4	7.0	7.1	6.2	5.4	6.4	6.0	6.1	4.9	5.0	5.3
D	6.3	5.5	5.4	5.7	5.8	5.5	5.9	5.7	6.4	6.0	7.1	6.5
E	7.4	6.5	7.4	7.1	6.2	6.6	6.4	6.4	6.5	6.5	6.1	6.4
F	7.1	7.3	7.1	7.2	5.7	5.8	5.9	5.8	5.5	5.5	5.9	5.6
H	6.7	5.8	6.3	6.3	6.8	6.9	7.0	6.9	6.6	6.5	6.1	6.4
J	6.6	6.4	6.5	6.5	5.6	5.9	5.6	5.7	6.7	6.1	6.4	6.4
K	6.5	5.4	6.4	6.1	6.5	6.4	6.6	6.5	6.4	6.8	6.9	6.7
Gen.	6.9	6.6	6.6	6.7	5.9	6.0	6.2	6.0	6.2	5.9	6.1	6.1
L	7.4	7.3	7.0	7.2	5.8	6.0	6.1	6.0	5.4	5.5	5.0	5.3
M	6.2	5.9	6.0	6.0	4.8	5.6	4.9	5.1	6.8	6.1	6.6	6.5
Gen.	6.8	6.6	6.5	6.6	5.3	5.8	5.5	5.5	6.1	5.8	5.8	5.9

	GRATERIGHEID				KLEUR				BEBRUIKSM.			
	GR.1	M.	GR.2	Gen.	GR.1	M.	GR.2	Gen.	GR.1	M.	GR.2	Gen.
A	5.3	5.6	5.8	5.6	6.0	7.1	6.8	6.9	4.8	5.4	5.4	5.2
B	4.9	5.0	4.6	4.8	5.6	5.8	5.6	5.7	4.8	4.6	4.6	4.7
C	5.5	4.6	5.3	5.1	5.2	5.1	5.6	5.3	5.3	4.3	4.3	4.6
D	5.9	5.8	6.3	6.0	6.3	6.4	6.4	6.4	5.7	5.4	5.4	5.5
E	5.9	5.9	6.5	6.1	7.6	7.1	6.9	7.2	5.9	5.9	4.9	5.6
F	5.0	5.6	6.1	5.6	6.2	6.1	6.3	6.2	4.0	5.0	4.6	4.5
H	6.0	5.6	5.8	5.8	6.8	6.5	6.6	6.6	6.2	5.5	5.9	5.9
J	5.6	5.4	5.5	5.5	5.7	5.8	5.9	5.8	5.2	5.5	5.1	5.3
K	6.0	5.6	6.8	6.1	5.6	5.3	5.8	5.6	6.0	5.3	6.3	5.9
Gen.	5.6	5.5	5.9	5.6	6.2	6.1	6.2	6.2	5.3	5.2	5.2	5.2
L	4.7	4.9	5.5	5.0	5.2	5.5	5.5	5.4	4.6	4.9	4.8	4.8
M	6.1	5.5	5.8	5.8	6.6	6.6	6.3	6.5	5.1	5.6	5.0	5.2
Gen.	5.4	5.2	5.7	5.4	5.9	6.1	5.9	6.0	4.9	5.3	4.9	5.0

Tabel 5. Samenvatting van de beoordelingen in procenten hoger dan of gelijk aan het gemiddelde cijfer van de vergelijkingsrassen door de commissie.

	OMVANG				HARTVULLING				AANSLAG			
	GR.1	M.	GR.2	Gem.	GR.1	M.	GR.2	Gem.	GR.1	M.	GR.2	Gem.
A	100.0	90.0	100.0	96.7	40.0	80.0	100.0	73.3	20.0	40.0	90.0	50.0
B	100.0	80.0	60.0	80.0	60.0	60.0	90.0	70.0	40.0	20.0	70.0	43.3
C	100.0	90.0	90.0	93.3	90.0	80.0	100.0	90.0	30.0	10.0	20.0	20.0
D	30.0	30.0	.0	20.0	70.0	80.0	40.0	63.3	30.0	100.0	100.0	76.7
E	100.0	70.0	100.0	90.0	80.0	100.0	100.0	93.3	50.0	100.0	100.0	83.3
F	100.0	70.0	100.0	90.0	70.0	80.0	70.0	73.3	10.0	20.0	90.0	40.0
H	90.0	20.0	80.0	63.3	100.0	100.0	100.0	100.0	50.0	100.0	100.0	83.3
J	60.0	50.0	40.0	50.0	60.0	90.0	90.0	80.0	70.0	100.0	100.0	90.0
K	30.0	10.0	20.0	20.0	100.0	100.0	100.0	100.0	50.0	100.0	100.0	83.3
Gem.	78.9	56.7	65.6	67.0	74.4	85.6	87.8	82.6	38.9	65.6	85.6	63.3
L	7.6	7.1	7.0	7.2	6.4	6.4	6.6	6.5	5.2	4.7	4.7	4.9
M	6.6	5.9	6.6	6.4	5.2	5.7	5.7	5.5	7.1	6.1	7.2	6.8
Gem.	7.1	6.5	6.8	6.8	5.8	6.1	6.2	6.0	6.2	5.4	6.0	5.8

	GRATERIGHEID				KLEUR				GEBRUIKSW.			
	GR.1	M.	GR.2	Gem.	GR.1	M.	GR.2	Gem.	GR.1	M.	GR.2	Gem.
A	10.0	80.0	40.0	43.3	100.0	100.0	100.0	100.0	30.0	80.0	100.0	70.0
B	10.0	50.0	10.0	23.3	30.0	30.0	60.0	40.0	30.0	30.0	40.0	33.3
C	.0	10.0	30.0	13.3	.0	.0	10.0	3.3	80.0	10.0	30.0	40.0
D	90.0	100.0	100.0	96.7	90.0	80.0	100.0	90.0	90.0	100.0	50.0	80.0
E	50.0	100.0	100.0	83.3	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	80.0	93.3
F	30.0	80.0	80.0	63.3	80.0	80.0	100.0	86.7	10.0	70.0	30.0	36.7
H	80.0	100.0	100.0	93.3	100.0	90.0	100.0	96.7	100.0	100.0	100.0	100.0
J	20.0	100.0	50.0	56.7	30.0	40.0	80.0	50.0	90.0	90.0	100.0	93.3
K	100.0	100.0	100.0	100.0	40.0	30.0	90.0	53.3	100.0	70.0	100.0	90.0
Gem.	43.3	80.0	67.8	63.7	63.3	61.1	82.2	68.9	70.0	72.2	70.0	70.7
L	4.2	3.9	5.0	4.4	6.0	5.9	5.0	5.6	4.1	4.2	4.5	4.3
M	5.9	5.8	5.8	5.8	6.6	6.9	6.9	6.8	5.6	5.1	5.7	5.5
Gem.	5.1	4.9	5.4	5.1	6.3	6.4	6.0	6.2	4.9	4.7	5.1	4.9

Tabel 6. Samenvatting van de beoordelingen in procenten hoger dan of gelijk aan het gemiddelde cijfer van de vergelijkingsrassen door de overige beoordelaars.

	OMVANG				HARTVULLING				AANSLAG			
	GR.1	M.	GR.2	Ges.	GR.1	M.	GR.2	Ges.	GR.1	M.	GR.2	Ges.
A	100.0	100.0	87.5	95.8	10.0	87.5	87.5	61.7	10.0	75.0	75.0	53.3
B	90.0	87.5	37.5	71.7	50.0	50.0	87.5	62.5	20.0	25.0	37.5	27.5
C	90.0	100.0	100.0	96.7	80.0	37.5	100.0	72.5	10.0	.0	25.0	11.7
D	30.0	.0	.0	10.0	70.0	50.0	62.5	60.8	40.0	100.0	100.0	80.0
E	90.0	50.0	87.5	75.8	80.0	100.0	100.0	93.3	50.0	100.0	87.5	79.2
F	90.0	87.5	100.0	92.5	30.0	75.0	62.5	55.8	20.0	50.0	75.0	48.3
H	70.0	.0	25.0	31.7	100.0	100.0	100.0	100.0	60.0	100.0	87.5	82.5
J	50.0	50.0	62.5	54.2	50.0	75.0	62.5	62.5	70.0	100.0	87.5	85.8
K	50.0	12.5	37.5	33.3	90.0	100.0	100.0	96.7	40.0	100.0	100.0	80.0
Ges.	73.3	54.2	59.7	62.4	62.2	75.0	84.7	74.0	35.6	72.2	75.0	60.9
L	7.4	7.3	7.0	7.2	5.0	6.0	6.1	6.0	5.4	5.5	5.0	5.3
M	6.2	5.9	6.0	6.0	4.8	5.6	4.9	5.1	6.8	6.1	6.6	6.5
Ges.	6.8	6.6	6.5	6.6	5.3	5.8	5.5	5.5	6.1	5.8	5.8	5.9

	GRATERIGHEID			KLEUR			GEBRUIKSM.					
	GR.1	M.	GR.2	Ges.	GR.1	M.	GR.2	Ges.	GR.1	M.	GR.2	Ges.
A	40.0	100.0	87.5	75.8	70.0	87.5	100.0	85.8	60.0	100.0	87.5	82.5
B	20.0	75.0	.0	31.7	.0	.0	50.0	16.7	70.0	62.5	62.5	65.0
C	50.0	62.5	37.5	50.0	.0	.0	50.0	16.7	100.0	25.0	25.0	50.0
D	80.0	100.0	87.5	89.2	40.0	37.5	100.0	59.2	100.0	75.0	87.5	87.5
E	90.0	87.5	100.0	92.5	100.0	75.0	100.0	91.7	100.0	7.5	62.5	56.7
F	10.0	100.0	87.5	65.8	20.0	12.5	100.0	44.2	20.0	87.5	62.5	56.7
H	90.0	100.0	75.0	88.3	80.0	50.0	100.0	76.7	100.0	87.5	100.0	95.8
J	60.0	87.5	62.5	70.0	.0	.0	62.5	20.8	90.0	87.5	87.5	88.3
K	90.0	100.0	100.0	96.7	.0	.0	50.0	16.7	100.0	87.5	100.0	95.8
Ges.	58.9	90.3	70.8	73.3	34.4	29.2	79.2	47.6	82.2	68.9	75.0	75.4
L	4.7	4.9	5.5	5.0	5.2	5.5	5.5	5.4	4.6	4.9	4.8	4.8
M	6.1	5.5	5.8	5.8	6.6	6.6	6.3	6.5	5.1	5.6	5.0	5.2
Ges.	5.4	5.2	5.7	5.4	5.9	6.1	5.9	6.0	4.9	5.3	4.9	5.0

Tabel 7. Overzicht van de netto kropgewichten in kg/100 stuks en het percentage afval van het totale gewicht.

	KG/100 STUKS			% AFVAL			Gen.	
	GR.1	M.	GR.2	Gen.	GR.1	M.	GR.2	
A	19.6	20.9	19.4	20.0	23.0	18.8	14.8	18.9
B	22.0	19.2	18.2	19.8	20.4	20.7	13.8	18.3
C	22.7	18.4	19.8	20.3	20.3	23.1	14.0	19.1
D	17.4	16.6	13.8	15.9	17.0	15.9	15.2	16.0
E	21.8	19.9	19.2	20.3	20.1	15.8	11.6	15.8
F	19.6	19.2	18.3	19.0	20.7	18.8	10.4	16.6
H	20.6	19.7	18.8	19.7	19.9	16.6	12.2	16.2
J	18.6	18.2	16.6	17.8	18.6	15.0	11.6	15.1
K	21.4	19.8	19.5	20.2	15.3	15.6	8.8	13.2
Gen.	20.4	19.1	18.2	19.2	19.5	17.8	12.5	16.6
L	21.1	19.9	20.0	20.3	20.0	20.0	11.8	17.3
M	18.2	19.3	17.8	18.4	18.7	18.8	10.4	16.0
Gen.	19.7	19.6	18.9	19.4	19.4	19.4	11.1	16.6

Tabel 8: Samenvatting van de gemaakte opmerkingen

Rassen	code	s'-Gravenzande 1: 8-10-'84	Maasland: 8-10-'84	s'-Gravenzande 9 beoordelaars
	A	10 beoordelaars	graterig - glazig van onder (2x) zacht (2x)	wat los - toprand - zware nerven wit (2x) - flooderig - niet uniform - groot van onder - te graterig - iets geel blad - bleke onderkant
B		te los (2x) - aanslag - flooderig (2x) - rommelig - ongelijk op hartvulling	te graterig - glazig (2x) te los - groot - open	aanslag - te graterig - randje (2x) open - zwakke onderkant - rommelig type(2x)
C		te los - randje - groot (2x) graterig - te ongelijk type	te donker - open (2x) te los	koprot - smet - rand (2x) glazig gevoelig veel aanslag
D		te variabel type(4x) iets wit - wat traag (2x)	te klein (2x) variabel (4x)	traag (3x) niet uniform (4x) - te klein(7x)
E		geel blaadje (5x) blond - traag - zacht (2x)	grijs onder blad (2x) te graterig (2x) te sluitend (2x) - geschouderd - glazig - stip - randje (2x)	rot (3x) - smet (2x) - geel blad (2x) rand (3x) - iets glazig in de krop (2x) zacht (2x) - bleek
F		veel rand (2x) - geel blad - bobbelsla (4x) te flooderig - te groot - schietneiging (3x)	erj gebobbeld blad ( ) zacht	randje (9x) - zacht (2x) - wat smeuil - leeg - gebobbeld blad (7x) iets geel blad
G		te los - zacht (3x) - smet		los(2x) - ongelijk type - wat glazig in de krop
H		heterogen - iets tuiterig - randje	heterogen (3x) te sluitend (2x) - tuiterig - klein	iets rand (2x) vrij klein - wat heterogen - geel blad (2x) - zware nerven
I		te los type (2x) - groot - lange nerf	te graterig - open - graterig	rommelig - te open - lelijjk model (2x)
J		Iets wit (2x) geel blad - wat dikke nerf - klein	te donker - glazig - te tuiterig - groot van onder (2x) - veel te kompakt (3x)	opgericht (3x) - te sluitend - wit (3x) - wisselende hartvulling - te graterig -groeve nerf (2x)
K		te los (3x) grote nerf - rommelig - open - te groot - wit - lelijke onder- kant variabel type (4x) - ongelijke hartvul- ling	te los - te graterig - open - ongelijk	veel aanslag - rommelig - wit - te graterig - rand - groot van onder - niet uniform
Salina	L	te open (2x) - groot - los - plat - traag - te weinig vulling	te los - te graterig - open -	te traag (3x)
Sitonia	M			te traag (6x) - geel blad - graterig - geen gewicht - los

Uitslag rassenproeven eerste beoordeling kropsla, vroege herfstteelt 1984

<u>code</u>	<u>ras</u>	<u>herkomst</u>	<u>uitslag</u>	<u>omschrijving</u>
A	E 7134	Enza	afgewezen	veel aanslag, graterig, grove onderkant, matig gebruikswaardecijfer
B	E 7130	Enza	afgewezen	veel aanslag, los, graterig, matig gebruikswaardecijfer
C	E 5819	Enza	afgewezen	veel aanslag, graterig, wat randgevoelig, vrij donkere kleur, matig gebruikswaardecijfer
D	2086	Rijk Zwaan	afgewezen	te klein, traag, matige, hartvulling, matig gebruikswaardecijfer
E	2308	Rijk Zwaan	naar 2 ^e beoordeling	-
F	RS 82.1264	Royal Sluis	afgewezen	vrij veel aanslag, wat graterig, rand, schietneiging, matig gebruikswaardecijfer
H	84.6142	v.d. Berg	naar 2 ^e beoordeling	-
J	6391	L. de Mos	afgewezen	open, los flodderig type, graterig, nervig
K	13010	L. de Mos	naar 2 ^e beoordeling	-
L	Salina	L. de Mos	in 1985 geen vergelijkingsras meer	
M	Sitonia	Enza	in 1985 weer vergelijkingsras	